मान्यताप्राप्त विना अनुदानित व कायम विना अनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्याच्या शैक्षणिक शुल्काच्या प्रतिपूर्तीबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र. व्यअप्र-२००६/प्र.क्र. १३४/ का.१२ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : १६ मार्च, २००७

वाचा :-१) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग, क्र.एसएसएन-२१०३/(५०/०३)/माशि-२, दि.२७.५.२००३.

- २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.सुएसजी-२००३/(८५/०३)/विशि-४, दि.२४.९.२००३.
- ३) शासन निर्णय,वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, क्र.एमईडी-१००३/सीआर-५०४/ भाग-३/२००३/शिक्षण-२, दि.२५.११.२००३.
- ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.टीईएम-२००३/(२४९/०३)/ताशि-१, दि.१२.५.२००४.

प्रस्तावना :- मा. सर्वोच्च न्यायालयाने टी.एम.ए.पै.फाउंडेशन विरुध्द कर्नाटक शासन प्रकरणी दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २००२ रोजी दिलेल्या निकालपत्रामध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शिक्षण शुल्क निश्चित करण्याचे अधिकार संबंधित शैक्षणिक संस्थांना प्राप्त झाले. त्यामुळे सन २००३-०४ पासून मुक्त जागा व मूल्याधारित जागा अशी विभागणी असणारी संकल्पना अस्तित्वात राहिली नाही. त्यामुळे मा सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने सन २००३-०४ या शैक्षणिक वर्षापासून कायम विनाअनुदानित व विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शिक्षण शुल्क ठरविण्यासाठी मा उच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश अध्यक्ष असलेल्या शिक्षण शुल्क समितीची उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दि. २४.९.२००३ च्या आदेशान्वये स्थापना करण्यात आली आहे. राज्यातील विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शिक्षण शुल्क सदर समितीमार्फत निश्चित करण्यात येते. अरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-०४ या वर्षापासून खाजगी महाविद्यालयात शासकीय प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने प्रमाणित केलेल्या दरानुसार शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात यावी असा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. त्यानुसार सन २००५-०६ पर्यंत आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी खाजगी महाविद्यालयात शासकीय कोटयातून प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने प्रमाणित केलेल्या दरानुसार शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात आलेली आहे. इतर अभ्यासक्रमासाठी खाजगी विनाअनुदानित व विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शासकीय व अनुदानित महाविद्यालयामधः ज्या दराने शिक्षण शुल्क व

परिक्षा शुल्काची प्रतिपूर्ती केली जाते, त्या दराने शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात येत होती. खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी शासकीय कोटयातून प्रवेश घेणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय : राज्यातील खाजगी मान्यताप्राप्त विना अनुदानित व कायम विना अनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी शासकीय कोटयातून सन २००६-७७ या वर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक शुल्क समिती प्राधिकरण किंवा परिषदेने निर्धारित केलेल्या दराप्रमाणे शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क व इतर शुल्कांची प्रतिपृतीं करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. हे आदेश खाजगी मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये पुढील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी व्यवस्थापन कोटयातील प्रवेश वगळून सन २००६-०७ यावर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना ते त्यांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करेपर्यन्त लागू राहील.
 - अ) आरोग्यविज्ञान पदवी अभ्यासक्रम (वैद्यकीय, दंत, होमिओपॅथी, युनानी,आयुर्वेद, भौतिकोपचार, व्यवसायोपचार व नर्सिंग)
 - ब) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागांतर्गत असणारे

पदविका	पदवी	पदब्रुत्तर पदवी
अभियांत्रिकी	अभियांत्रिकी	एन.बी.ए.
औषधनिर्माणशास्त्र	औषधनिर्माणशास्त्र	एवःसी.ए.
एच.एम.सी.टी.	एच.एम.सी.टी.	
-	वास्तुशास्त्र	
4 -	वास्तुशास्त्र	

- क) कृषी, पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभागांतर्गत पदविकांतर्गत पदविका, पदवी व पदव्यत्तर अभ्यासक्रम
- ३. शालेय शिक्षण विभागामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या मान्यताप्राप्त खाजर्ग विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित, अध्यापक विद्यालय (डी.एड) व उच्च व तंत्र शिक्षण विभागामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या अध्ययापक महाविद्यालयामध्ये (बी.एड) शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क व इतर शुल्काची प्रतिपूर्ती सध्या विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित डी.एड व बी.एड च्या अभ्यासक्रमांना शासकीय दराप्रमाणे करण्यात येते. तेथे ती पुढे चालू ठेवण्यात यावी.
- ४. शैक्षणिक शुल्काचे प्रतिपूर्तीचे सदर धोरण हे सन २००६-०७ या शैक्षणिक वर्षाकरिता व त्यापुढील वर्षाकरिता लागू राहील.
- ५. ही योजना अभिमत विद्यापिठात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार न ही. त्याचप्रमाणे ही सवलत अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही.
- ६. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना प्रस्तावित शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्काच्या १०० टक्के दराने प्रतिपूर्ती करण्यात यावी.

- ७. अनुरुचित जमातीच्या उमेदवारांनी वैधता प्रमाणपत्र सादर केल्याणिवाय शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात येवू नये.
- ८. यादाबीवर होणारा खर्च मागणी क्रमांक टी-५, मुख्य लेखाशिर्ष २२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्गीयांचे कल्याण राज्य योजनांतर्गत योजना (१४)(०१) वैद्यकीय तत्सम अभ्यासक्रमासाठी अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृन्या (२२२९ ३५२९) ४०-शिष्यवृत्या व विद्यावेतन खाली मंजूर करण्यात येणाऱ्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.
- ९. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांचा अनौ.संदर्भ क्र. ५१८/२००६ दि.४.८.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध व रुन देण्यात आला असून त्याचा

संगणक क्र.२००७०३१६१२४१४२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नार्वान्

सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति.

मा राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई मा उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई प्रधान सुचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग , मंत्रालय, मुंबई सचिव, सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई संचालक , तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागा, मंत्रालय, मुंबई कृषि व पशुसंवर्धन, दुगधव्यवसाय व मत्स्यविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई शालेय शिक्षण विभाग , मंत्रालय, म्वई महासंचालक, माहिती व जनसंपंक संचालनालय, मुंबई संचालक समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई आयुक्त आदिवासी विकास, नाशिक आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे अप्पर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, नागपूर, अमरावर्ती महालेखापाल, (लेखा व अनुजेय), महाराष्ट् १/२, मुंबई / नागपूर निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई सर्व जिल्हा कोपागार अधिकारी सर्व संवंधित मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक मुख्य सचिव, यांचे स्वीय सहाय्यक प्रधान सचिव, (उ.व तं.शि.) यांचे स्वीय महाय्यक कुलगुरु, सर्व विद्यापीठे. निवडनस्ती.